

AGRICULTURA - ALIMENTACIÓ

Catalunya enfront de l'estatisme agrari

FUNDACIÓ AGRÍCOLA CATALANA

Quan tot just s'estrena la presidència britànica de la UE, i enmig de la polèmica sobre quin és el model de construcció europea i el rumb de les polítiques comunitàries, el sector agrari torna a ser el protagonista secundari.

Amb molta simplificació, es presenten, d'una banda, un model absolutament estatista -aquell en què el control de l'activitat econòmica es porta des del govern-, falsament proteccionista, que utilitza mecanismes de control mitjançant les subvencions, i que tindria en França el màxim defensor. De l'altra, un model d'economia de mercat, on el sector agrari no estaria tan intervingut, i que tindria el referent en el govern laborista de Gran Bretanya.

Tal com avançàvem en un article anterior, Gran Bretanya qüestiona el plantejament dels defensors del model estatista de destinar, els pròxims deu anys, el 40% dels pressupostos europeus a la política agrària comuna (PAC). Aquests dies el govern britànic ha reiterat la seva voluntat de construcció política d'Europa, i ho ha fet des d'un plantejament en el model de finançament.

Efectivament, tal com recullen analistes de procedència diferent, Blair ha posat sobre la taula l'oportunitat de debatre en profunditat quin ha de ser el marc de desenvolupament del sector agrari i del món rural europeus. La recent reforma de la PAC, que ha desvinculat els ajuts de la producció i ha esdevingut un sistema de protecció so-

cial, desprestigia, si més no, la contribució econòmica i estratègica del sector agrari. Així, la figura del pagès i del ramader acaba per convertir-se, als ulls dels ciutadans, en un recaptador d'ajuts socials i en un dels causants del dèficit d'inversions en altres temes.

Ara bé, la solució no passa per una altra forma d'estatisme, no passa per recuperar els ajuts a la producció, sinó per la reconversió d'aquest sector que ha patit l'intervencionisme estatal, de l'Estat tradicional o del supra-Estat europeu, i no s'ha pogut desenvolupar sota normes d'economia de mercat.

Cal recordar que el 80% de la producció final agrària a Catalunya no rep ajuts directes, és a dir, que funciona d'acord amb les regles de mercat. Justament es tracta de produccions molt competitives, que aporten riquesa i ocupació. Tanmateix, el 20% de la producció final catalana sí que està subjecta a intervenció i a subvenció. I resulta que aquest 20% es produeix en el 50% de la superfície agrícola del nostre país -un 13% del total del territori- és a dir, en aproximadament 400.000 hectàrees, formades per explotacions familiars de dimensions reduïdes.

Tant si es manté el model proteccionista com si la UE engega un procés de liberalització del sector agrari, des de la Fundació Agrícola Catalana entenem que s'ha d'afrontar la reconversió agrària amb l'objectiu final d'aconseguir

que el 100% de la producció final estigui lliure d'intervenció. I aquesta sí que ha de ser una aposta decidida fruit del diàleg, del pacte i del finançament de les infraestructures, de la R+D, de l'experimentació i la transferència, i dels marcs legislatius necessaris.

L'actual PAC és clarament afavoridor de les produccions continentals, bàsicament llet, cereals i remolatxa, uns conreus que a l'Espanya continental es veuran afectats de forma negativa, perquè els rendiments històrics mitjans, base de la subvenció, estan per sota dels rendiments històrics mitjans de països centreeuropeus. Així, un productor de Castella i Lleó o de la Segarra rebrà una subvenció per hectàrea quatre vegades menor que un productor de la regió francesa de la Picardia o de la regió anglesa de Yorkshire i, per tant, la repercussió que puguin fer l'un i l'altre per quilo produït serà molt diferent. Es tracta, doncs, d'una previsible desviació del mercat que, no s'ha d'oblidar, ha d'estar inspirat en regles iguals per a tothom.

Si a Catalunya es continua dependent, en aquestes 400.000 hectàrees, de les decisions que es puguin prendre a Brussel·les sobre l'import que rebrà cada productor, és qüestió de temps que arribi l'abandonament d'aquesta activitat econòmica, i d'una part del territori, per manca de prestigi social i de perspectives de creixement futur.

En canvi, actuacions com les inversions previstes en regadius poden transformar no sols el paisatge, sinó també les perspectives econòmiques de bona part de les zones rurals. Així, les obres corresponents a Algerri -Balaguer, Garrigues sud, Terra Alta, Montsant, Segrià sud i Tremp- tenen una repercussió positiva en més de 25.000 hectàrees, que s'han de sumar a les més de 70.000 hectàrees incloses en la xarxa Segarra-Garrigues. Aquests càlculs no inclouen les ampliacions de zones d'especial protecció de les aus (les *zepas*), objecte de polèmica entre alguns sectors, que consideren que determinades aus han de continuar vivint en àrees determinades i veuen la possible migració de persones més adequada que la de les aus.

En resum, des de la Fundació Agrícola Catalana entenem que, independentment de les decisions que es prenguin a nivell europeu, Catalunya ha d'avançar cap a la reconversió del sector agrari fugint de parany estatista, i de manera que estigui en condicions, al cent per cent, de competir d'acord amb les regles de mercat. Això significa inversions en les infraestructures necessàries, en formació i en R+D, i un marc legislatiu que permeti flexibilitat en la contractació laboral i desvinculació entre propietat i explotació, entre d'altres. Probablement, en el camí de la reconversió sectorial, hi haurà persones, famílies, comunitats que necessitaran un esforç públic de suport, i caldrà donar-lo, però aquest esforç s'haurà d'incloure en altres partides que no siguin les agràries.

! NOUS HORARIS D'ESTIU

Informem als nostres lectors i subscriptors que, del 4 al 29 de juliol, el Servei al Lector/Botiga/Club de Subscriptors del diari AVUI estarà en funcionament de dilluns a divendres de 8.30 h a 14.30 h.

Juliol 8.30 h - 14.30 h
Agost tancat

Viu el nostre diari,
viu l'**AVUI**